

LANDBRUKSDIREKTORATET
Postboks 56

7701 STEINKJER

Landbruk

Dato: 14.08.2025
Vår ref.: 20/01603-9
Deres ref.: 24/83140-2
Saksbeh.: Stig Alfred Eikeland
Telefon:

Høring av strategi for forvaltning av hjortevilt (hjorteviltstrategi) – Innspill fra Farsund kommune

Farsund kommune ønsker å gi følgende innspill til strategien for forvaltning av hjortevilt, med særlig vekt på ansvar, skadeforebygging, lokal forvaltning og kunnskapsformidling.

Forebyggende ansvar og lokal tilpasning

Ansvaret for å gjennomføre forebyggende tiltak mot hjorteviltrelaterte skader på egen eiendom må ligge hos grunneier. Hjorten er en naturlig art med etablerte trekkveier, og oppholder seg ofte vinterstid i kjerneområder hvor beiteskader og avlingstap kan bli betydelige. Økt avskytning kan bare delvis løse problemet. Dersom man forsøker å løse skadeproblematikken ved å øke avskytningen i kjerneområdene, risikerer man å redusere bestanden til et nivå som nærmer seg utryddelse i andre områder.

Derfor er det avgjørende å bevisstgjøre grunneiere i kjerneområdene på deres ansvar og muligheter for skadeforebygging. Tiltak må utføres av den skadelidte, etter prinsippet om føre-var og lokal tilpasning, der den som har nytte av arealet også har ansvar for å beskytte det mot skade.

Forslag til veileder

Farsund kommune foreslår at det utarbeides en offentlig veileder som tas inn som vedlegg til strategien. Veilederen bør gi praktiske råd om hvordan man kan unngå skader på fôr og avling, med særlig vekt på permanente tiltak. Aktuelle tema kan være:

- Gjerding: Bruk av elektriske eller faste gjerder for å beskytte innmark.
- Skyting av problemindivider: Selektiv felling av dyr som gjentatte ganger gjør skade.
- Skyting av hjortekalv: Et effektivt tiltak som etter vår erfaring gir god effekt på skadeomfanget og bør fortsette.
- Skremming: Bruk av visuelle og akustiske skremmemidler, rovdyrimitasjoner, lys, og bevegelsessensorer.
- Arealtilpasning: Endring i avlingsvalg eller plassering for å redusere

attraktiviteten for hjortevilt.

Veilederen bør også inneholde eksempler på vellykkede tiltak fra ulike kommuner, og være tilpasset både små og store eiendommer.

Økonomiske virkemidler og viltfond

I områder der det høstes vilt nær eiendommer som er utsatt for skade, bør kommunene oppfordres til å øke fellingsavgiften. Midlene fra viltfondet bør i større grad brukes til:

- Forebyggende tiltak (gjerding, skremming, informasjon)
- Dekning av dokumenterte tap på innmark og avling
- Støtte til lokale skadebegrensningsprosjekter

Dette vil bidra til å balansere nytte og kostnad ved hjorteviltets tilstedeværelse.

I flere kommuner brukes mye av viltfondet til å ivareta kommunens oppgaver med å ivareta ansvaret for å håndtere fallvilt. Viltfondet vil i de fleste tilfeller ikke strekke til dersom denne oppgaven skal lønnes fullt ut. Derfor må det tildeles ekstra midler fra sentralt hold for at viltfondet skal kunne gå til å dekke eksempelvis forebyggende tiltak for å hindre skader på innmark.

Sykdomsovervåking

Det bør etableres støtteordninger for å undersøke sykdomstilfeller utover CWD. Når publikum finner døde dyr, bør kommunen ha midler til å undersøke dette raskt. Dette er viktig for å oppdage nye sykdommer og hindre spredning.

Vi foreslår at det etableres en tilskuddsordning for kommunal oppfølging av funn av døde dyr. Det må etableres et sektorovergripende samarbeid der man har rutiner for hvordan man til en minst mulig kostnad kan undersøke flest mulig sykdomstilfeller. Ut fra erfaring foreslår Farsund kommune at lokale veterinærer får nødvendig opplæring og utstyr av veterinærinstituttet slik at disse er i stand til å utføre grunnleggende obduksjon og sende prøver til videre analyse hos instituttet. Når resultater av dette foreligger kan man anvende kunnskapen til å forutse og forhindre spredning til mennesker og dyr. Systemet må være på plass slik at kommunen raskt kan håndtere henvendelser om sykt eller dødt vilt.

Informasjon og holdningsskapende arbeid

Strategien legger positivt opp til overvåking av bestandene med mål om å forbedre kondisjon og robusthet, særlig med tanke på kjønns- og aldersfordeling. Dette støttes fullt ut.

Landbruksdirektoratet må samtidig ha en strategi for å informere en stadig mer urban befolkning om hvorfor jakt er viktig – ikke bare for mennesker, men for dyrenes beste.

- Viltkjøtt må skilles fra annet rødt kjøtt i helseinformasjon, da det har helt andre ernæringsmessige egenskaper.
- Ville dyr er ikke utsatt for de dyrevelferdsmessige utfordringene som dyr i fangenskap. Dette må kommuniseres tydelig.
- Vi foreslår en nasjonal informasjonskampanje i samarbeid med helsemyndigheter og miljøorganisasjoner.

Farsund kommune takker for muligheten til å komme med innspill, og ser frem til å bidra til en bærekraftig og kunnskapsbasert hjorteviltforvaltning.

Ved henvendelse angående saken, vennligst referer til saksnr. 20/01603.

Med hilsen

Stig Alfred Eikeland
Skogbrukssjef

Brevet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.